

РЕШЕНИЕ

№ 13

гр. Бургас, 31.01.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – БУРГАС в публично заседание на осемнадесети януари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Събина Н. Христова Диамандиева

Членове: Калина Ст. Пенева

Кремена Ил. Лазарова

при участието на секретаря Елена П. Георгиева
като разглежда докладваното от Кремена Ил. Лазарова Въззивно гражданско дело № 20222000500330 по описа за 2022 година
за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството по делото е образувано по въззивна жалба **вх.№ 10979/01.08.22г. на БОС от ЗК „ЛЕВ ИНС“АД**, ЕИК: 121130788, със седалище и адрес на управление: гр.София, район „Студентски“, бул.“Симеоновско шосе“ № 67А, чрез ю.к.Г., против решение **№ 645 от 30.06.22г. по гр.д.№ 235/2022г. на БОС**, с което е **отхвърлен** предявеният от дружеството против **С. Д. Д.**, ЕГН:***** от гр. Б., ж.к. „С.“, бл. **, ет. * иск с правно основание чл.274, ал.1, т.2 КЗ (отм.), вр. с чл.45 ЗЗД за присъждане на сума в размер от **30 000лв.**, представляваща изплатените от застрахователя обезщетения в полза на трети лица по договор за задължителна застраховка „ГО“, ведно със **законната лихва върху главницата**, считано от завеждане на исковата молба до окончателното изплащане на задължението, както и разноските по делото, съобразно уважената част от иска. Заявява, че решението не е правилно. Излага аргументи, позовава се на необоснованост на възприетите от съда изводи и непълно изясняване на спора от фактическа страна. На изложените основания моли за отмяна на посоченото решение на БОС и уважаване изцяло на предявения иск. Има доказателствено искане, което е уважено от настоящия съд. Претендира разноски.

Въззиваемият **С. Д. Д.** оспорва въззивната жалба, чрез адв. П. Т., в депозирания по реда на чл.263 ГПК отговор. Излага подробни аргументи за потвърждаване на решението. Оспорва въведеното доказателствено искане на въззивната страна. В случай, че съдът го уважи, поддържа поставените

въпроси за експертиза, инкорпорирани в отговора против исковата молба и намирайки се на стр.150 по гр.д.№ 235/2022г. на БОС. Моли за присъждане на разноски.

Жалбата е подадена в срока по чл. 259 ГПК от легитимирано лице и е допустима.

Предявеният иск пред БОС е с правно основание чл. 274, ал. 1, т. 2 КЗ (отм.), вр. с чл.45 ЗЗД.

Съдът, като взе предвид събраните доказателства, преценени поотделно и в тяхната съвкупност, прие за установено от фактическа и правна страна следното:

Производството пред БОС е образувано по искова молба от ЗК „ЛЕВ ИНС“ АД, с предявен иск за заплащане на сума в размер на 30 000лв., представляваща изплатено обезщетение в полза на трети, неучастващи в настоящото производство лица, ведно със законната лихва, считано от завеждане на исковата молба до окончателното ѝ изплащане, както и разноските по делото, включително и юрисконсултско възнаграждение. Твърди, че дружеството е било страна по срочен договор за задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на водача на автобус „Мерцедес“ с рег.№ А 8534 АН. На 14.06.2011г., в срока на договора, въззиваемият Д., водач на посочения автобус, нарушил чл.20, ал.1 и чл.20, ал.2, изр.ІІ ЗДвП и по непредпазливост причинил смърт на повече от едно лица. В резултат от това и като се позовали на възможността да предявят пряк иск против застрахователя, роднините на една от загиналите ангажирали отговорността на въззивника. С решение от 28.04.2016г. по гр.д.№ 8572/2014г. СГС присъдил по 105 000лв. на две от лицата, а САС присъдил допълнително по 15 000лв., ведно със законна лихва и съответни разноски.

При описаната фактическа обстановка и при съобразяване с Присъда № 210/30.09.2013г. по НОХД № 794/2012г. БОС, с която е установено виновно поведение на въззиваемия за причиняване на смъртта на повече от едно лица, въззивникът претендира заплащане на процесната сума. Позицията се на хипотезата на чл.274, ал.1, т.2 КЗ (отм.), а именно – че в качеството си на водач на катастрофирания автобус, „не е спрял и не е взел мерки за отстраняване на възникнала по време на движение повреда или неизправност в моторното превозно средство, която застрашава безопасността на движението, и пътнотранспортното произшествие е възникнало в резултат на това“, което обосновава възникване на регресно право в патримониума на Застрахователя по договор за застраховка „ГО“. Моли за присъждане на разноски. Ангажира доказателства.

В приложения отговор срещу исковата молба, депозиран в срока и по реда на чл.131 ГПК, въззиваемият оспорва иска. Признава наличието на осъдително присъда, с която е признат за виновен за причинена смърт на повече от едно лица, но поддържа липса на осъществяване на фактите от хипотезата на цитираната по-горе законова норма. Заявява, че за да бъде успешно насочен против него и проведен иск за заплащане на регресно обезщетение в полза на застрахователя, следва да бъде установено не само виновното му поведение, но и умисъл за вредата, какъвто очевидно липсва. Позицията се на разпоредбата на чл. 300 ГПК относно обвързващата съда сила

на постановената присъда на наказателния съд. Моли за отхвърляне на иска и присъждане на разноски. Също ангажира доказателства.

Страните не спорят, затова съдът приема за установено по реда на чл.153 ГПК, че за автобус „Мерцедес“ с рег.№ А 8534 АН е сключен валиден и действащ към датата на настъпване на застрахователното събитие – 14.06.2011г., договор за застраховка „ГО на МПС“ със застраховател – въззивника.

Страните нямат противоречия относно механизма на ПТП-то и той е следният: На 14.06.2011г., след потегляне на автобуса от Централна гара – София в посока Бургас – около 22.30ч. внезапно се скъсала опората на напречната щанга на предния мост на автобуса. В резултат от това каросерията на автобуса започнала силно да се люлее и в опит да овладее возилото, водачът С. Д. реагирал чрез рязко завиване на волана наляво. В резултат от това автобусът се отклонил наляво, при което левите колела се повдигнали и в този момент се спукала вътрешна задна дясна гума. За да предотврати удар в лявата еластична ограда, водачът завил рязко надясно. В резултат от това автобусът се обърнал на лявата си страна, паднал върху еластичната ограда и започнал да се плъзга по пътната настилка, ударил се в бетонната колона на надлеза за с. К. и се променила посоката му на движение. В крайна сметка се установил в близост до южната еластична ограда. При ПТП-то била причинена смъртта на 9 човека и средни телесни повреди на 11 човека.

С Присъда № 210/30.09.2013г. по НОХД № 794/2012г. БОС въззиваемият Д. е признат за виновен за това, че на посочената дата при управление на автобус „Мерцедес“ с рег.№ А 8534 АН, е нарушил правилата на движение на чл.20, ал.1 ЗДвП: „Водачите са длъжни да контролират непрекъснато пътните превозни средства, които управляват“ и чл.20, ал.2, изр.II ЗДвП: „Водачите са длъжни да намалят скоростта и в случай на необходимост да спрат, когато възникне опасност за движението“, като в резултат от това по непредпазливост причинил смърт на повече от едно лице – стр.61 и сл. по гр.д.№ 235/2022г. по описа на БОС. С решение № 91/18.12.2014г. по ВНОХД № 25/2014г. по описа на Апелативен съд - Бургас деянията са преквалифицирани, но без да бъдат променени крайните изводи на съда относно причиняване на смърт от страна на въззиваемия на повече от едно лица и относно формата на вина. С решение № 326/21.10.2015г. по н.д.№ 746/2015г. по описа на ВКС, II н.о., решението на Апелативен съд Бургас е потвърдено - стр.81 и сл. и стр.116 и сл. по гр.д.№ 235/2022г. по описа на БОС.

С приложеното на стр.7 по гр.д.№ 235/2022г. по описа на БОС решение на СГС по гр.д.№ 8572/2014г. по описа на с.съд въззивникът ЗК „Лев Инс“ АД е осъден да заплати на наследниците на едно от починалите лица обезщетения в размер на по 105 000лв. за всеки, ведно с лихви и разноски така, както е посочено в диспозитива на акта. С решение № 88/11.01.2017г. по в.гр.д.№ 3734/2016г. на САС решението е потвърдено в осъдителната част, но в отхвърлителната е отчасти отменено и е присъдена допълнително сума в размер на по 15 000лв. за всеки от ищите, ведно със съответни лихви и разноски. Безспорно е, че сумите са изплатени – стр.15.

При така установената фактическа обстановка, страните по настоящото дело спорят относно това осъществени ли са фактите по хипотезата на чл.274, ал.1, т.2 КЗ (отм.) и съответно – налице ли е основание за ангажиране на регресната отговорност на водача на автобус „Мерцедес“ с рег.№ А 8534 АН спрямо Застрахователя, изплатил обезщетения на увредените лица.

За да приеме крайните си и решаващи изводи, настоящият състав съпостави и оцени в съвкупност следното:

Съгласно разпоредбата на чл.274, ал.1, т.2 КЗ (отм.): „ ... застрахователят има право да получи от застрахования платеното от застрахователя обезщетение, когато застрахованият при настъпването на пътнотранспортното произшествие не е спрял и не е взел мерки за отстраняване на възникнала по време на движение повреда или неизправност в моторното превозно средство, която застрашава безопасността на движението, и пътнотранспортното произшествие е възникнало в резултат на това“.

В настоящия случай механизмът на ПТП е установен по цитираното по-горе НОХД № 794/2012г. на БОС и няма съмнение, че в момента, когато е усетил залюляването на каросерията на автобуса, водачът е завил волана наляво, а непосредствено след това – надясно, за да овладее автомобила. В същия момент се спукала вътрешна задна дясна гума и автобусът се преобърнал, т.е. установено е, че водачът не е задействал спирачната система, за да преустанови движението на автобуса. Това му поведение, обаче, не изпълнява изискуемите от законодателя условия, съставляващи предпоставка за пораждаване на регресното право на Застрахователя.

В трайно установената съдебна практика на съдилищата и разясненията на ВКС по разглеждани аналогични дела, безпротиворечиво се възприема, че осъществяването на фактите по хипотезата на цитирания законов текст следва да е съчетано със виновно субективно отношение от страна на виновния водач, за да бъдат успешно претендирани по пътя на регреса сумите, изплатени като обезщетения от страна на застрахователя - Определение № 430 от 16.10.2018 г. на ВКС по т. д. № 1293/2018 г., I т. о., ТК, Решение № 130 от 3.05.2012 г. на ВКС по т. д. № 244/2010 г., I т. о., ТК.

Ангажирането на регресната отговорност на водача е санкция за неправомерното му поведение и нарушението на правилата на ЗДвП, извършени от водача със съзнание за обществената опасност на деянието, при предвиждане на общественоопасните му последици и наличие на желание те да настъпят или поне на предположение, че ще настъпят. За да претендира основателно по пътя на регреса изплатените като обезщетения в полза на трети лица суми от виновния водач, Застрахователят следва да установи при условията на пълно и главно доказване субективното отношение на Д. към деянието. В конкретния случай въззивното дружество носи доказателствената тежест за факта на възприемане от страна на водача на възникнала повреда по време на движение на автобуса и субективното му отношение към него, а именно, че осъзнавайки опасността пътното превозно средство да катастрофира, не е спрял, не е взел мерки за отстраняването ѝ, макар и да е предвиждал евентуалната катастрофа и в резултат от това да е

настъпило застрахователното събитие, последвано от успешни искиове против Застрахователя и вреди, причинени от изплащане на обезщетения на трети лица.

В тази връзка и двете страни са ангажирали доказателства. По делото пред окръжния съд е назначена САТЕ, а пред настоящата инстанция са назначени повторна САТЕ и допълнителна тройна САТЕ. От заключенията на всички вещи лица се установява, че водачът е управлявал стар автобус – на повече от 20 години, в незадоволително техническо състояние, с напреднала корозия на металните планки, придържащи напречната щанга към шасито. Именно тази неизправност на автобуса, според вещите лица по всички експертизи, се е явила решаваща за инцидента. Според всички вещи лица повредата се е проявила внезапно, за част от секундата и водачът не би могъл да се ориентира толкова бързо за причината купето на автобуса да започне да се люлее. Дори и да е имало някакъв характерен шум или вибрации, водачът не би могъл да се ориентира за техния произход в краткото време от 1.5 – 2 секунди за реакция.

От събрания доказателствен материал по делото става ясно, че водачът се е движел по АМ „Тракия“ със скорост от 97 км.ч. според тахошайбата, т.е. в рамките на законоустановената скорост – до 100км.ч. Макар и да е управлявал технически неисправен автобус, не се установи водачът да е бил в известност за тежкото износване и корозията на основни агрегати, още повече, че според наличната документация, автобусът успешно е преминал автотехнически преглед и е можел да се движи по националната пътна инфраструктура и да превозва пътници за срок от шест месеца, считано от издаване на документа – от 07.03.2011г.

Освен описаното, според вещите лица, водачът не би могъл да установи при обичаен оглед евентуалните признаци за спукване или други нередности по пневматичната гума, нито е имал възможност да установи изтъняването на планката за закрепване на предната стабилизираща щанга.

В същото време, видно от повторната САТЕ на в.л. д-р Ю. П., възможността за задействане на аварийното спиране на автобуса също може да бъде поставена под съмнение, при положение, че съгласно направените тестове, задните десни колела са били на 18% от допустимите стойности, т.е. автобусът е спирал на предни и задни леви колела, което значително удължава времето за спиране.

Според повторната САТЕ и тройната САТЕ, приети пред настоящата инстанция, времето за реакция на водача е било 3 секунди, чрез натискане на спирачния педал. В същото време в.лица са категорични, че водачът не е могъл да предвиди характера на повредата, за да определи какви действия да предприеме, затова е действал инстинктивно.

Горните констатации водят до извод за липса на субективния елемент, а именно – умисъл от страна на водача на автобуса, за да бъдат изпълнени условията по разпоредбата на чл. 274, ал. 1, т. 2 КЗ (отм.), представляващи основание за възникване на правото на регрес на застрахователя срещу виновния водач.

Липсата на умисъл е установена и в наказателното производство. Бургаският окръжен съд е приел виновно извършено деяние, при форма на

вината – „непредпазливост“. В тази част присъдата е потвърдена от Апелативен съд - Бургас и съответно – от ВКС. Макар и тази форма на вина да не изключва наказателната отговорност, тя не обосновава елементите на фактическия състав на приложимата правна разпоредба и не води до заключение за възникнало право на регрес в полза на Застрахователя.

На основание описаното се налага извод за правилност на решението на БОС. В полза на въззиваемия се следват направените в тази инстанция разноси в размер на 1300лв.

Водим от изложеното, Бургаският апелативен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 645 от 30.06.22 г. по гр.д.№ 20222100100235/2022 г. на БОС.

ОСЪЖДА ЗК „ЛЕВ ИНС“ АД, ЕИК: 121130788, със седалище и адрес на управление: гр. София, район „Студентски“, бул. "Симеоновско шосе" № 67А, да заплати на С. Д. Д., ЕГН:***** от гр. Б., ж.к. „С.“, бл. **, ет. *, сумата от **1300 лв.**, извършени разноси в тази инстанция.

Решението подлежи на касационно обжалване в 1-месечен срок от връчване на препис от него на страните пред ВКС.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____